

Waar werken mensen met autisme – en waar zouden ze het liefst werken?

Zorg en welzijn, onderwijs, goede doelen: niet de eerste sectoren waar je aan denkt als passende werkplek voor iemand met autisme. Toch werkt een aanzienlijk deel van de mannen én vrouwen met autisme in één van deze 'sociale' sectoren – of zou daar het liefst willen werken. Dit blijkt uit de gegevens van het Nederlands Autisme Register (NAR).

Elk jaar bevragen we de (jong)volwassenen met autisme die deelnemen aan het NAR over hun arbeidssituatie. We vragen hen onder andere of zij betaald werk hebben. In 2017 had 46% van de (jong)volwassenen met autisme inkomen uit arbeid. Voor 39% van de mannen en 26% van de vrouwen was dit hun belangrijkste inkomstenbron. Voor de anderen is het inkomen van de partner of een uitkering de belangrijkste inkomstenbron.

Zo'n 30% van de (jong)volwassenen met autisme die deelnemen aan het NAR vindt zijn/haar werk niet bij zichzelf passen qua niveau en/of inhoud, en nog eens 30% vindt zijn/haar werk slechts gedeeltelijk passend.

Om een indruk te krijgen van de belangrijkste overeenkomsten en verschillen tussen waar mensen met autisme werken en waar zij het liefst willen werken, hebben we voor dit artikel de antwoorden van mannen en vrouwen met autisme op de volgende twee vragen met elkaar vergeleken (deze vragen zijn gesteld in de NAR-meting van 2016):

1) In welke sector bent u voornamelijk werkzaam? N.B. Kies hierbij voor de sector waarin u het meeste uren in de week werkzaam bent.

Deze vraag is gesteld aan alle volwassenen met autisme die in het NAR hebben aangegeven dat zij in loondienst zijn, uitzendwerk doen, als ZZP-er werken en/of werken met behoud van uitkering. 141 vrouwen en 142 mannen met autisme hebben deze vraag beantwoord.

2) In welke sector zou u het liefst werkzaam zijn?

Aan alle (jong)volwassen NAR-deelnemers vroegen we in welke sector zij het liefst zouden werken. Deze vraag is dus niet alleen gesteld aan mensen met autisme die al (betaald) werk hebben, maar ook aan mensen die op dit moment bijvoorbeeld vrijwilligerswerk doen, dagbesteding hebben en/of huisvrouw/man zijn. 568 vrouwen en 476 mannen met autisme hebben deze vraag beantwoord.

In bijgaande figuren zijn de antwoorden van mannen (figuur 1) en vrouwen (figuur 2) apart weergegeven. In beide figuren staat waar mannen/vrouwen met autisme op dit moment met name werken ('% werkzaam') en/of waar zij het liefst zouden willen werken ('% liefst werkzaam').

Waar mannen met autisme (het liefst) werken

Bij passend werk voor mannen met autisme denken veel mensen als eerste aan de ICT: in figuur 1 is te zien dat inderdaad veel mannen met autisme in de ICT werken of zouden willen werken. Maar ook de overheid en de zorg en welzijnssector zijn populair onder mannen met autisme.

Opvallend is dat de wetenschap en de goede doelensector hoog scoren als sectoren waar mannen met autisme graag werken, terwijl slechts een heel klein deel van hen daar op dit moment werkt. In die sectoren valt dus nog het nodige te winnen om dat 'gat' te overbruggen. In de open antwoorden (genoemd onder 'anders') worden uiteenlopende sectoren en beroepen genoemd waar mannen op dit moment werken en/of het liefst willen werken: techniek, beveiliging, bij de politie, als business consultant of jurist, adviseur in de energie sector, zakelijke dienstverlening, coach, iets met dieren, in de natuur.

Waar vrouwen met autisme (het liefst) werken

In figuur 2 is te zien dat de zorg en welzijnssector bovenaan de lijst staat van sectoren waar vrouwen met autisme werken of zouden willen werken. Daarnaast zijn ook het

onderwijs, de wetenschap en de overheid populaire sectoren onder vrouwen met autisme; daar zouden (veel) meer vrouwen willen werken dan er nu werkzaam zijn.

Waarom de zorg en welzijnssector zo populair is onder vrouwen met autisme kunnen we niet uit deze gegevens halen. Uit andere bronnen is wel bekend dat veel vrouwen met autisme een sterke interesse hebben in sociale processen en menselijk gedrag. Een vrouw met autisme vertelde me ooit: 'ik wil in de zorg werken, omdat ik graag wil leren om socialer te worden.' En een andere vrouw die in de ouderenzorg werkt zei: 'ik heb veel affiniteit met mensen met dementie – ik heb vaak sneller dan mijn collega's door wanneer een situatie niet duidelijk is voor onze patiënten, want dat stoort mij dan ook.'

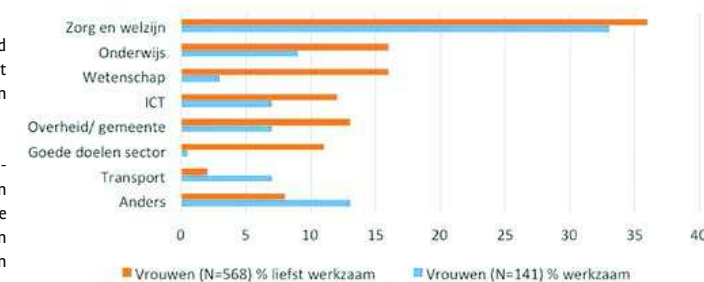
In de open antwoorden van vrouwen (genoemd onder 'anders') zie je duidelijke verschillen in sectoren waar vrouwen met autisme op dit moment werken, en waar zij het liefst willen werken. Op dit moment werken zij met name in de administratieve of zakelijke dienstverlening, terwijl hun voorkeuren uitgaan naar: iets met dieren/natuur, iets met techniek, communicatie, iets met boeken (redactie of vertalen) of iets creatiefs zoals fotografie of journalistiek.

Fig. 1. Sectoren waar mannen (het liefst) werken

Fig. 2. Sectoren waar vrouwen (het liefst) werken

Ambitie Werkweb-autisme: werkwensen vaker realiseren

De NVA ontwikkelt samen met het UMCG, de Hogeschool Rotterdam en de Academische Werkplaats Autisme het WerkWeb-Autisme. In dit project wordt in 2018-2020 een online zelfmanagement methodiek ontwikkeld en getest om mensen met autisme te ondersteunen bij het vinden en houden van werk dat goed bij hen past.

Meer informatie over WerkWeb-Autisme: zonmw.nl (zoeken op werkweb) •

Meer informatie over het NAR: nederlandsautismeregister.nl
Meer informatie over autisme en werk: autisme.nl/werk